

ที่ TRUE-SEC 034/2560

วันที่ 15 สิงหาคม 2560

เรียน กรรมการและผู้จัดการ
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

เรื่อง นำส่งข้อมูลทางการเงิน ประจำปีไตรมาสที่ 2 ปี 2560

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. ข้อมูลทางการเงิน ประจำปีไตรมาสที่ 2 ปี 2560
ภาษาไทย และ ภาษาอังกฤษ ฉบับละ 1 ชุด
 2. รายงานการวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน สำหรับไตรมาสที่ 2 ปี 2560
ภาษาไทย และ ภาษาอังกฤษ ฉบับละ 1 ชุด

บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) (“บริษัทฯ”) ขอนำส่งข้อมูลทางการเงินรวมและข้อมูลทางการเงินเฉพาะกิจการของบริษัทฯ ประจำปีไตรมาสที่ 2 ปี 2560 สิ้นสุด ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2560 ซึ่งได้ผ่านการสอบทานจากผู้สอบบัญชีแล้ว มายังตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ผลการดำเนินงานรวมของบริษัทฯ และบริษัทย่อย ในไตรมาสที่ 2 ของปี 2560 ปรากฏผลขาดทุนสุทธิส่วนที่เป็นของบริษัทฯ จำนวน 1,245.42 ล้านบาท ซึ่งเปลี่ยนแปลงในอัตราที่สูงกว่าร้อยละ 20 จากผลการดำเนินงานสุทธิในงวดเดียวกันของปีก่อน ทั้งนี้ โปรดดูรายละเอียดเพิ่มเติมในรายงานการวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน สำหรับไตรมาสที่ 2 ปี 2560 ที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิลเลียม แฮร์ริส)
หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านการเงิน

คำอธิบายและการวิเคราะห์ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

ภาพรวม

กลุ่มทรู รายงานผลการดำเนินงานประจำไตรมาส 2 ปี 2560 ด้วย EBITDA ที่เติบโตแข็งแกร่งร้อยละ 37.8 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันปีก่อนหน้า เป็น 8.7 พันล้านบาท และ EBITDA Margin ที่เพิ่มสูงเป็นร้อยละ 36.1 ส่วนใหญ่เป็นผลจากการเติบโตอย่างมีนัยสำคัญของรายได้ทรูมูฟ เอช และมาตรการควบคุมค่าใช้จ่ายของกลุ่ม ความมุ่งมั่นของกลุ่มทรูในการเพิ่มมูลค่าให้แก่ลูกค้าผ่านโครงข่ายประสิทธิภาพสูงสุดบนคลื่นความถี่หลากหลาย แคมเปญคอนเวอร์ชันที่คุ้มค่า และคอนเทนต์คุณภาพสูง นับเป็นจุดแข็งทางธุรกิจที่ชัดเจนและทำให้กลุ่มทรูเติบโตได้ดีกว่าอุตสาหกรรม ความแข็งแกร่งเหล่านี้ เมื่อผสานกับแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ครบครัน และกระบวนการวิเคราะห์ฐานข้อมูลเพื่อตอบโต้การเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมผู้บริโภคและเทคโนโลยีได้อย่างต่อเนื่อง (Big Data Analytics) ของกลุ่มทรู จะช่วยผลักดันให้รายได้และฐานลูกค้าของกลุ่มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง อันเป็นผลจากการมอบบริการที่ตอบสนองความต้องการและไลฟ์สไตล์ที่หลากหลายของลูกค้าในยุคดิจิทัลได้อย่างลงตัว สิ่งเหล่านี้ ร่วมกับการมุ่งบริหารค่าใช้จ่ายให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ทำให้บริษัทฯ มั่นใจว่าจะสร้างผลการดำเนินงานที่แข็งแกร่งขึ้นในช่วงครึ่งหลังของปีนี้

ธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่ของกลุ่ม สามารถเพิ่มส่วนแบ่งตลาดรายได้จากการให้บริการ และส่วนแบ่งตลาดฐานลูกค้าได้อย่างต่อเนื่อง ท่ามกลางการแข่งขันในอุตสาหกรรมที่ผู้ให้บริการต่างมุ่งเน้นในการเพิ่มฐานลูกค้าในระบบรายเดือน ด้วยการนำเสนอแคมเปญ ویژهที่มอบการใช้งานดาต้าอย่างไม่จำกัด รวมถึงโปรโมชั่นที่ผสมผสานบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ร่วมกับคอนเทนต์ ในขณะที่แคมเปญสำหรับบริการแบบเติมเงินด้วยการให้ส่วนลดดีวีดีและมีการกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจนมากขึ้น ความเป็นผู้นำด้านโครงข่ายประสิทธิภาพสูงของทรูมูฟ เอช ยังคงเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้รายได้และฐานลูกค้าของทรูมูฟ เอช เติบโตอย่างแข็งแกร่ง ทั้งนี้ ในไตรมาส 2 ปี 2560 ทรูมูฟ เอช ขยายฐานลูกค้าทั้งในระบบรายเดือนและระบบเติมเงินได้อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้มีจำนวนลูกค้ารวมเพิ่มขึ้นเป็น 26.2 ล้านราย โดยมีผู้ใช้บริการรายใหม่เพิ่มขึ้นสุทธิจำนวน 424 พันราย ในขณะที่ ผู้ให้บริการรายใหญ่อีกสองรายในอุตสาหกรรมมีฐานลูกค้ารวมกันลดลงสุทธิจำนวน 880 พันราย ในระหว่างไตรมาส ส่งผลให้ ทรูมูฟ เอช มีส่วนแบ่งตลาดฐานลูกค้าเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 29.0

กลยุทธ์และแคมเปญที่ส่งเสริมการใช้งานดาต้าของกลุ่ม ผลักดันให้รายได้จากการให้บริการของทรูมูฟ เอช เพิ่มขึ้นร้อยละ 17.4 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันปีก่อนหน้า เป็น 16.8 พันล้านบาท และเพิ่มส่วนแบ่งตลาดรายได้เป็นร้อยละ 26.0 ในไตรมาส 2 ปี 2560 นอกจากนี้ ความร่วมมือระหว่างทรูมูฟ เอช และ TrueID ที่รวบรวมคอนเทนต์หลากหลายทั้งภาพยนตร์ ช่องรายการโทรทัศน์ ดนตรี กีฬา บทความไลฟ์สไตล์ พร้อมด้วยสิทธิพิเศษอีกมากมาย ไว้ในแอปพลิเคชันเดียว ซึ่งตอบโจทย์ความต้องการบริโภคสื่อดิจิทัลของลูกค้าที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นได้เป็นอย่างดี จะช่วยเร่งให้ทรูมูฟ เอช เติบโต และเพิ่มส่วนแบ่งตลาดได้อย่างเข้มแข็งต่อไป

ตลาดบรอดแบนด์ อินเทอร์เน็ต ยังคงมุ่งเน้นในการขยายพื้นที่ให้บริการไฟเบอร์ ผสานบริการบรอดแบนด์ร่วมกับคอนเทนต์หรือเพิ่มความเร็วอินเทอร์เน็ต เพื่อขยายฐานลูกค้าและผลักดันการสมัครใช้บริการในแพ็คเกจราคาที่สูงขึ้น ทั้งนี้ บริการไฟเบอร์บรอดแบนด์ของทรูออนไลน์ ได้รับผลตอบรับที่ดีอย่างต่อเนื่อง พร้อมขยายฐานลูกค้าบรอดแบนด์ อินเทอร์เน็ต เพิ่มขึ้นเป็น 2.96 ล้านราย ส่งผลให้รายได้จากการให้บริการบรอดแบนด์สำหรับกลุ่มลูกค้าทั่วไปเติบโตสูงร้อยละ 13 จากช่วงเวลาเดียวกันปีก่อนหน้า และผลักดันรายได้อินเทอร์เน็ตโดยรวมของทรูออนไลน์ในไตรมาส 2 ให้เพิ่มขึ้นเป็น 5.6 พันล้านบาท อีกทั้งยังช่วยขยายฐานลูกค้าคอนเวอร์ชันในระบบรายเดือนของกลุ่มและสร้างความเชื่อมั่นของลูกค้าต่อสินค้าและบริการภายใต้กลุ่มทรูได้มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้

การขยายโครงข่ายอย่างต่อเนื่องทั้งในต่างจังหวัดและในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล น่าจะผลักดันให้รายได้ของกลุ่มเติบโตได้อย่างแข็งแกร่งต่อไป พร้อมช่วยเพิ่มการเข้าถึงการใช้งานอินเทอร์เน็ตของประชากรในประเทศให้มากยิ่งขึ้น

ทริวิชั่นส์ สร้างความแข็งแกร่งด้วยการสรรหาคอนเทนต์พรีเมียมระดับโลกให้สมาชิกรับชมอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งสามารถเข้าถึงลูกค้าในกลุ่มตลาดแมสได้มากยิ่งขึ้น ส่งผลให้รายได้จากการให้บริการในไตรมาส 2 ปี 2560 เติบโตร้อยละ 3.5 จากช่วงเวลาเดียวกันปีก่อนหน้า เป็น 3.1 พันล้านบาท และมีฐานลูกค้ารวมจำนวน 4.1 ล้านครัวเรือน นอกจากนี้ ทริวิชั่นส์ จะมุ่งเน้นในการมอบประสบการณ์รับชมที่ดีที่สุดให้แก่ลูกค้า ด้วยภาพและเสียงคุณภาพระดับเอชดี พร้อมนำเสนอคอนเทนต์ชั้นนำที่หลากหลายและได้รับความนิยมสูงบนแพลตฟอร์มดิจิทัลของกลุ่มทิว อาทิ TrueID และ กล้องทิวทีวี ให้ลูกค้าสามารถรับชมช่องรายการคุณภาพผ่านอินเทอร์เน็ต เพื่อตอบโจทย์ความชอบที่หลากหลายตามไลฟ์สไตล์ของลูกค้าได้อย่างลงตัว

กลุ่มทิว รายงานผลขาดทุนสุทธิส่วนที่เป็นของบริษัทฯ จำนวน 1,245.4 ล้านบาท ในไตรมาส 2 ปี 2560 ซึ่งเปลี่ยนแปลงในอัตราที่สูงกว่าร้อยละ 20 จากไตรมาสเดียวกันปีก่อนหน้า โดยมีสาเหตุสำคัญ สรุปได้ดังนี้

รายได้จากการให้บริการโดยรวมของกลุ่มทิว เติบโตประมาณร้อยละ 10 จากไตรมาสเดียวกันปีก่อนหน้า เป็นจำนวน 24.0 พันล้านบาท ในไตรมาส 2 ปี 2560 อันเป็นผลจากการเติบโตอย่างแข็งแกร่งและต่อเนื่องของธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่และบริการบรอดแบนด์ อินเทอร์เน็ตสำหรับกลุ่มลูกค้าทั่วไป ซึ่งมีรายได้เพิ่มขึ้นสูงในอัตราเลขสองหลัก โดยรายได้และฐานลูกค้าที่เพิ่มขึ้นของกลุ่ม ผลักดันให้ EBITDA เติบโตถึงร้อยละ 37.8 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันปีก่อนหน้า เป็นจำนวน 8.7 พันล้านบาท และ EBITDA Margin เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 36.1

ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับโครงข่ายและใบอนุญาตใช้คลื่นความถี่ ส่งผลให้กลุ่มทิวรายงานผลขาดทุนสุทธิส่วนที่เป็นของบริษัทฯ จำนวน 1,245.4 ล้านบาท ในไตรมาส 2 ปี 2560 อย่างไรก็ตาม ผลการดำเนินงานหลักของกลุ่มทิว (ไม่รวมมูลค่าเงินลงทุนในกองทุน DIF) ปรับตัวดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า จาก scale ที่เพิ่มขึ้น และการควบคุมค่าใช้จ่ายอย่างเข้มงวดของกลุ่ม

ตารางสรุปงบการเงินรวมของบริษัทฯ และบริษัทย่อย

	ไตรมาส 2	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	% เปลี่ยนแปลง		ครึ่งปีแรก	ครึ่งปีแรก	% เปลี่ยนแปลง
	ปี 2560	ปี 2560	ปี 2559	Q-o-Q	Y-o-Y	ปี 2560	ปี 2559	Y-o-Y
(หน่วย : ล้านบาท ยกเว้นในรายการที่มีการระบุเป็นอย่างอื่น)			(ปรับปรุง)				(ปรับปรุง)	
รายได้								
รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์และบริการอื่น	29,968	28,763	27,206	4.2	10.2	58,732	51,924	13.1
รายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (IC)	1,183	1,170	1,270	1.1	(6.9)	2,352	2,582	(8.9)
รายได้ค่าเช่าโครงข่าย	4,764	3,928	4,060	21.3	17.3	8,693	6,649	30.7
รายได้จากการให้บริการ	24,021	23,665	21,876	1.5	9.8	47,687	42,693	11.7
รายได้จากการขาย	4,973	3,693	3,546	34.7	40.3	8,667	7,841	10.5
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน								
ต้นทุนการให้บริการรวม	21,382	21,069	19,462	1.5	9.9	42,451	37,309	13.8
ค่าใช้จ่ายด้านการกำกับดูแล (Regulatory cost)	1,023	1,057	1,044	(3.2)	(2.0)	2,081	2,056	1.2
ค่าใช้จ่ายเชื่อมต่อโครงข่าย	1,268	1,222	1,386	3.8	(8.5)	2,491	2,920	(14.7)
ต้นทุนการให้บริการ ไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (IC)	13,277	13,237	13,081	0.3	1.5	26,514	24,481	8.3
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	5,813	5,553	3,951	4.7	47.1	11,366	7,852	44.8
ต้นทุนขาย	4,932	3,856	3,758	27.9	31.2	8,788	8,143	7.9
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	8,226	8,167	7,000	0.7	17.5	16,393	13,546	21.0
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	2,489	2,408	1,835	3.3	35.7	4,897	3,355	46.0
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารอื่นๆ	5,737	5,759	5,166	(0.4)	11.1	11,496	10,191	12.8
EBITDA	8,704	7,326	6,317	18.8	37.8	16,030	11,975	33.9
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	(8,302)	(7,962)	(5,786)	4.3	43.5	(16,264)	(11,207)	45.1
กำไรจากการดำเนินงาน	402	(636)	532	NM	(24.3)	(233)	768	NM
ดอกเบี้ยจ่าย (สุทธิ)	(1,408)	(1,315)	(1,114)	7.1	26.3	(2,722)	(2,172)	25.3
ดอกเบี้ยรับ	200	127	56	56.8	258.9	327	98	234.7
ดอกเบี้ยจ่าย	(1,607)	(1,442)	(1,170)	11.5	37.4	(3,049)	(2,269)	34.4
ค่าใช้จ่ายทางการเงินอื่น	(32)	(30)	(26)	8.8	22.4	(62)	(39)	59.9
ค่าใช้จ่ายทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับใบอนุญาต	(598)	(597)	(134)	0.1	347.3	(1,196)	(270)	342.7
รายได้ (ค่าใช้จ่าย) ภาษีเงินได้	94	(538)	83	NM	13.0	(444)	(194)	(128.7)
ภาษีเงินได้ในปัจจุบัน	9	(62)	(63)	NM	NM	(53)	(367)	85.5
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	85	(475)	146	NM	(41.8)	(390)	173	NM
ส่วนแบ่งกำไร (ขาดทุน) จากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	432	1,796	399	(75.9)	8.4	2,228	3,698	(39.8)
(กำไร) ขาดทุนของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจการควบคุม	3	(6)	(3)	NM	NM	(3)	8	NM
กำไร (ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	(63)	(384)	(45)	83.6	(39.5)	(447)	(224)	(99.6)
(ค่าใช้จ่าย) รายได้อื่น	(76)	558	227	NM	NM	482	504	(4.4)
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ สำหรับส่วนที่เป็นของบริษัท	(1,245)	(1,152)	(82)	(8.1)	NM	(2,397)	2,079	NM
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ สำหรับส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจการควบคุม	(3)	6	3	NM	NM	3	(8)	NM
กำไร (ขาดทุน) สุทธิสำหรับปี	(1,249)	(1,145)	(79)	(9.0)	NM	(2,394)	2,071	NM

หมายเหตุ: (ค่าใช้จ่าย) รายได้อื่น ในครึ่งปีแรก ปี 2560 ส่วนหนึ่งประกอบด้วย การกลับรายการประมาณการหนี้สินสำหรับการใช้สิทธิซื้อสินทรัพย์ที่เกี่ยวข้องกับสัญญาดำเนินการให้บริการโทรคมนาคมภายใต้เทคโนโลยี HSPA เนื่องจากคู่สัญญาได้แสดงเจตจำนงที่จะไม่ใช้สิทธิดังกล่าว

รายงานของผู้สอบบัญชีมีข้อสังเกตเกี่ยวกับความไม่แน่นอนเกี่ยวกับคดีฟ้องร้องที่ยังไม่ทราบผลและสัญญาสำคัญทางธุรกิจที่อยู่ระหว่างการสรุปในรายละเอียด (รายละเอียดเปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 26) ซึ่งผลสุดท้ายของคดีและข้อสรุปของสัญญาฯ ยังไม่สามารถระบุได้ อย่างไรก็ตาม ผู้บริหารเชื่อมั่นว่างบการเงินหรือการดำเนินงานของกลุ่มจะไม่ได้รับผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญจากปัจจัยดังกล่าว

ผลการดำเนินงานโดยรวม

- **รายได้จากการให้บริการโดยรวม**ของกลุ่มทรูเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 จากช่วงเวลาเดียวกันปีก่อนหน้า เป็น 24.0 พันล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นผลจากการเติบโตอย่างแข็งแกร่งของธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่และบริการบรอดแบนด์ อินเทอร์เน็ต สำหรับกลุ่มลูกค้าทั่วไป จากความนิยมในการใช้งานโซเชียลมีเดีย การสื่อสารออนไลน์ และวิดีโอ สตรีมมิ่ง โดยในระหว่างไตรมาส 2 กลุ่มทรู มุ่งเน้นในการยกระดับเทคโนโลยีของบริการบรอดแบนด์ อินเทอร์เน็ตให้แก่ลูกค้าที่ยังอยู่บนระบบสายทองแดงให้มาสู่โครงข่ายไฟเบอร์ภายใต้ใบอนุญาต ทั้งนี้ กลุ่มทรู ยังคงมีรายได้จากการให้บริการโดยรวมเติบโต ร้อยละ 2 จากไตรมาสก่อนหน้า แม้ว่าจะได้รับผลกระทบจากปัจจัยตามฤดูกาลและการยกระดับบริการดังกล่าว
 - **ทรูมูฟ เอช** ยังคงเติบโตโดดเด่นเหนืออุตสาหกรรม ด้วย**รายได้จากการให้บริการที่เพิ่มขึ้น**ร้อยละ 17.4 จากไตรมาสเดียวกันปีก่อนหน้า และร้อยละ 2.7 จากไตรมาสก่อนหน้า เป็น 16.8 พันล้านบาท ในไตรมาส 2 ปี 2560 จากการเติบโตทั้งในกลุ่มลูกค้าระบบรายเดือนและระบบเติมเงิน
 - **รายได้จากบริการที่ไม่ใช่เสียงหรือนอวอยซ์** เติบโตร้อยละ 24.9 จากไตรมาสเดียวกันปีก่อนหน้า และร้อยละ 4.7 จากไตรมาสก่อนหน้า เป็น 10.5 พันล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 62 ของรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ อันเป็นผลจากจุดแข็งด้านเครือข่ายประสิทธิภาพสูงของทรูมูฟ เอช และผลตอบรับที่ดีต่อแคมเปญที่กระตุ้นการใช้งานดาต้าของกลุ่ม
 - **รายได้จากบริการเสียง** เพิ่มขึ้นเล็กน้อย (ร้อยละ 0.7) จากไตรมาสก่อนหน้า และเติบโตร้อยละ 2.6 เมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันปีก่อนหน้า เป็น 5.3 พันล้านบาท จากการที่ทรูมูฟ เอช สามารถขยายฐานลูกค้าเข้าไปในตลาดระดับแมสได้มากยิ่งขึ้น
 - **รายได้จากบริการโทรศัพท์ข้ามแดนระหว่างประเทศและบริการอื่นๆ** ลดลงร้อยละ 7.0 จากไตรมาสก่อนหน้า เป็นผลจากการลดลงตามฤดูกาลของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาในประเทศไทย (Inbound Roaming) แต่เพิ่มขึ้นร้อยละ 36.1 จากไตรมาส 2 ปี 2559 เป็น 964.3 ล้านบาท ส่วนหนึ่งจากการที่มีนักท่องเที่ยวเดินทางมายังประเทศไทยเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันปีก่อนหน้า
 - **รายได้จากการให้บริการของทรูออนไลน์** เป็น 7.0 พันล้านบาท คงที่จากไตรมาสก่อนหน้า ในขณะที่ ลดลงร้อยละ 1.0 จากไตรมาสเดียวกันปีก่อนหน้า เป็นผลจากการลดลงของรายได้จากบริการเสียงพื้นฐานและผลกระทบจากการยุติการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่เครือข่าย 2G บนคลื่นความถี่ 1800 MHz ตั้งแต่ไตรมาส 3 ปี 2559
 - **รายได้จากบริการเสียงพื้นฐาน** ลดลงเป็น 716 ล้านบาท จากการที่ผู้บริโภคเปลี่ยนไปใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่และการสื่อสารทางออนไลน์อย่างต่อเนื่อง
 - **รายได้จากการให้บริการบรอดแบนด์ บริการอินเทอร์เน็ต และสื่อสารข้อมูลธุรกิจ** เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.2 จากไตรมาสก่อนหน้า และร้อยละ 3.7 จากไตรมาสเดียวกันปีก่อนหน้า เป็น 5.6 พันล้านบาท

จากผลตอบรับที่ดีต่อแคมเปญไฟเบอร์ บรอดแบนด์ของกลุ่ม โดยรายได้จากบริการบรอดแบนด์ อินเทอร์เน็ต สำหรับลูกค้าทั่วไป เพิ่มขึ้นร้อยละ 13 จากช่วงเวลาเดียวกันปีก่อนหน้า ในขณะที่ รายได้จากบริการสื่อสารข้อมูลธุรกิจ ได้รับผลกระทบจากการยุติการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่เครือข่าย 2G บนคลื่นความถี่ 1800 MHz โดยหากไม่รวมรายการดังกล่าว รายได้รวมจากการให้บริการบรอดแบนด์ บริการ อินเทอร์เน็ต และสื่อสารข้อมูลธุรกิจ เติบโตร้อยละ 6 เมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันปีก่อนหน้า

- **รายได้จากการให้บริการของทรูวิชั่นส์** เป็น 3.1 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.8 จากไตรมาสก่อนหน้า ในขณะที่ เติบโตร้อยละ 3.5 จากไตรมาสเดียวกันปีก่อนหน้า ส่วนใหญ่เป็นผลจากรายได้ค่าสมาชิกและค่าติดตั้งที่เพิ่มขึ้น
 - **รายได้จากค่าสมาชิกและค่าติดตั้ง** เติบโตร้อยละ 4.0 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันปีก่อนหน้า เป็น 2.0 พันล้านบาท จากผลตอบรับที่ดีอย่างต่อเนื่องต่อแคมเปญคอนเวอร์เจนซ์ของกลุ่มทรู ซึ่งผลักดันให้ฐานลูกค้าในระบบค่าบริการสมาชิกของทรูวิชั่นส์เพิ่มขึ้นร้อยละ 29 จากช่วงเวลาเดียวกันปีก่อนหน้า ในขณะที่ รายได้จากค่าสมาชิกและค่าติดตั้ง ลดลงร้อยละ 1.4 จากไตรมาสก่อนหน้า เป็นผลจากการสิ้นสุดฤดูกาลแข่งขันฟุตบอลพรีเมียร์ลีก อังกฤษ ในเดือนพฤษภาคม
 - **รายได้จากค่าโฆษณา** เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.0 จากไตรมาสก่อนหน้า และร้อยละ 2.4 จากช่วงเวลาเดียวกัน ในปีก่อนหน้า เป็น 482 ล้านบาท ซึ่งการนำเสนอคอนเทนต์ที่หลากหลายและครบครัน และความแข็งแกร่งในกลุ่มตลาดระดับแมสเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมการเติบโตของรายได้ค่าโฆษณาของทรูวิชั่นส์ ท่ามกลางรายได้โฆษณาในอุตสาหกรรมที่ลดลง
 - **รายได้จากมิวสิค เอ็นเตอร์เทนเมนต์ และอื่นๆ** เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.1 จากไตรมาสก่อนหน้า และร้อยละ 3.0 จากไตรมาสเดียวกันปีก่อนหน้า เป็น 606 ล้านบาท เป็นผลจากการจัดอีเวนต์คอนเสิร์ตของกลุ่มศิลปินเกาหลีจากค่าย SM โดยบริษัท เอสเอ็ม ทรู จำกัด (SM True) ในระหว่างไตรมาส
- **รายได้จากการขาย** เติบโตสูงถึงร้อยละ 34.7 จากไตรมาสก่อนหน้า และร้อยละ 40.3 เมื่อเทียบกับไตรมาส 2 ปีก่อนหน้า เป็น 5.0 พันล้านบาท จากผลตอบรับที่ดีต่อแคมเปญดีไวซ์ร่วมกับค่าบริการที่คุ้มค่าของกลุ่มทรู ซึ่งเข้าถึงทุกกลุ่มลูกค้าตั้งแต่ระดับแมส จนถึงระดับพรีเมียม ในขณะที่ กำไรสุทธิจากการขาย ปรับตัวดีขึ้นเป็นบวกจำนวน 41 ล้านบาท เมื่อเทียบกับผลขาดทุนสุทธิจากการขาย จำนวน 162 ล้านบาท ในไตรมาส 1 ปี 2560 และจำนวน 212 ล้านบาท ในไตรมาส 2 ปี 2559
- **ค่าใช้จ่ายด้านการกำกับดูแล (Regulatory cost)** ลดลงร้อยละ 3.2 จากไตรมาสก่อนหน้า และร้อยละ 2.0 จากช่วงเวลาเดียวกัน ปีก่อนหน้า เป็น 1.0 พันล้านบาท ตามการลดลงอย่างต่อเนื่องของส่วนแบ่งรายได้ที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการโทรศัพท์พื้นฐาน นอกจากนี้ การปรับลดอัตราค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการบริการโทรคมนาคมพื้นฐานและบริการเพื่อสังคมโดยทั่วถึง (USO) จาก ร้อยละ 3.75 เป็นร้อยละ 2.5 ในไตรมาส 2 ปี 2560 เป็นอีกปัจจัยที่ส่งผลให้ค่าใช้จ่ายด้านการกำกับดูแลลดลง
- **ค่าใช้จ่ายเชื่อมต่อโครงข่ายสุทธิ (Net IC Expense)** เป็น 85 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้า จากปริมาณการโทรออกนอกเครือข่ายสุทธิที่เพิ่มขึ้น แต่ลดลงจากช่วงเวลาเดียวกันปีก่อนหน้า ตามอัตราค่าเชื่อมต่อโครงข่ายที่ลดลงจาก 0.34 บาท ต่อนาที เป็น 0.27 บาท ต่อนาที ตั้งแต่ไตรมาส 1 ปี 2560

- **ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานหลัก** (ประกอบด้วยต้นทุนในการให้บริการไม่รวมค่า IC และค่าใช้จ่ายในการขายและการบริหารอื่นๆ) เป็น 19.0 พันล้านบาท ค่อนข้างคงที่จากไตรมาสก่อนหน้า (เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.1) ในขณะที่ เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.2 จากไตรมาสเดียวกันปีก่อนหน้า จากการเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับบุคลากร
- **EBITDA** เพิ่มขึ้นสูงถึงร้อยละ 18.8 จากไตรมาสก่อนหน้า และร้อยละ 37.8 จากไตรมาสเดียวกันปีก่อนหน้า เป็น 8.7 พันล้านบาท ตามการเติบโตอย่างแข็งแกร่งของรายได้และการบริหารค่าใช้จ่ายให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นของกลุ่ม ซึ่งผลักดันให้ EBITDA margin ปรับตัวเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 36.1 เมื่อเทียบกับร้อยละ 31.6 ในไตรมาส 1 ปี 2560 และร้อยละ 29.8 ในไตรมาส 2 ปี 2559
- **ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย** เป็น 8.3 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.3 จากไตรมาสก่อนหน้า ตามการขยายโครงข่ายและบริการของกลุ่มตัวอย่างต่อเนื่อง และเพิ่มขึ้นร้อยละ 43.5 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันปีก่อนหน้า ส่วนใหญ่เป็นผลจากการรับรู้ค่าตัดจำหน่ายใบอนุญาตใช้คลื่นความถี่
- **ดอกเบี้ยจ่าย (สุทธิ)** เพิ่มขึ้นเป็น 1.4 พันล้านบาท จากการกู้ยืมเพื่อสนับสนุนการขยายธุรกิจ รวมถึงการใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนของกลุ่ม
- **รายได้ภาษีเงินได้** มีจำนวน 94 ล้านบาท อันเป็นผลจากการรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้จากขาดทุนสะสมทางภาษีของกลุ่มบริษัทที่คาดว่าจะได้ใช้
- สิ่งเหล่านี้ ส่งผลให้กลุ่มธุรกิจ **มีผลขาดทุนสุทธิส่วนที่เป็นของบริษัทฯ** จำนวน 1.2 พันล้านบาท ในไตรมาส 2 ปี 2560

โครงสร้างรายได้รวม แยกตามประเภทธุรกิจ (สำหรับงวด 6 เดือน)

(หน่วยล้านบาทยกเว้นในรายการที่มีการระบุเป็นอย่างอื่น)	รายได้รวม (ก่อนตัดรายการระหว่างกันระหว่างกลุ่มธุรกิจ)				
	ครึ่งปีแรก ปี 2560		ครึ่งปีแรก ปี 2559		% เปลี่ยนแปลง
	รายได้	% ของรายได้รวมหลังตัดรายการระหว่างกัน	รายได้	% ของรายได้รวมหลังตัดรายการระหว่างกัน	YoY
ทริวิชั่นส์	6,219		6,098		2.0
รายได้จากการให้บริการ	6,210		6,017		3.2
- ค่าสมาชิกและค่าติดตั้ง	4,089		3,866		5.8
- มิวสิค เอนเตอร์เทนเมนท์ และ อื่น ๆ	1,206		1,245		(3.1)
- ค่าโฆษณา	915		906		1.0
รายได้จากการขายสินค้า	9		82		(89.3)
รายการระหว่างกัน	(1,393)		(1,315)		5.9
ทริวิชั่นส์ หลังตัดรายการระหว่างกัน	4,826	7.2%	4,784	8.0%	0.9
ทรูมูฟ เอช	52,550		44,133		19.1
รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่	33,092		27,425		20.7
- บริการเสียง	10,627		10,138		4.8
- บริการที่ไม่ใช่เสียง	20,463		15,830		29.3
- บริการโทรศัพท์ข้ามแดนระหว่างประเทศ และอื่น ๆ	2,002		1,456		37.5
รายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (IC)	2,355		2,584		(8.9)
รายได้ค่าเช่าโครงข่าย	8,472		6,428		31.8
รายได้จากการขายสินค้า	8,632		7,695		12.2
รายการระหว่างกัน	(1,637)		(638)		156.8
ทรูมูฟ เอช หลังตัดรายการระหว่างกัน	50,913	75.5%	43,495	72.8%	17.1
ทรูออนไลน์	14,353		14,471		(0.8)
รายได้จากการให้บริการ	14,069		14,087		(0.1)
- บริการเสียงพื้นฐาน	1,616		2,490		(35.1)
- บริการบรอดแบนด์ บริการอินเทอร์เน็ต และสื่อสารข้อมูลธุรกิจ	11,111		10,677		4.1
- รายได้อื่น ๆ	1,342		920		45.8
รายได้ค่าเช่าโครงข่าย (FOC)	221		221		0.0
รายได้จากการขายสินค้า	63		163		(61.4)
รายการระหว่างกัน	(2,694)		(2,984)		(9.7)
ทรูออนไลน์ หลังตัดรายการระหว่างกัน	11,659	17.3%	11,487	19.2%	1.5
รายได้รวม	73,122		64,702		13.0
รวมรายการระหว่างกัน	(5,724)		(4,936)		16.0
รายได้รวม - สุทธิ	67,398	100.0%	59,765	100.0%	12.8

โครงสร้างรายได้รวม แยกตามประเภทธุรกิจ (สำหรับงวด 3 เดือน)

(หน่วยล้านบาทยกเว้นในรายการที่มีการระบุเป็นอย่างอื่น)	รายได้รวม (ก่อนตัดรายการระหว่างกันระหว่างกลุ่มธุรกิจ)							
	ไตรมาส 2 ปี 2560		ไตรมาส 1 ปี 2560		ไตรมาส 2 ปี 2559		% เปลี่ยนแปลง	
	รายได้	% ของรายได้รวม หลังตัดรายการ ระหว่างกัน	รายได้	% ของรายได้รวม หลังตัดรายการ ระหว่างกัน	รายได้	% ของรายได้รวม หลังตัดรายการ ระหว่างกัน	QoQ	YoY
ทรูวิชั่นส์	3,125		3,094		3,049		1.0	2.5
รายได้จากการให้บริการ	3,118		3,092		3,011		0.8	3.5
- ค่าสมาชิกและค่าติดตั้ง	2,030		2,059		1,952		(1.4)	4.0
- มิวสิค เอ็นเตอร์เทนเมนท์ และ อื่น ๆ	606		600		589		1.1	3.0
- ค่าโฆษณา	482		434		470		11.0	2.4
รายได้จากการขายสินค้า	7		2		38		298.4	(81.4)
รายการระหว่างกัน	(720)		(673)		(734)		6.9	(1.9)
ทรูวิชั่นส์ หลังตัดรายการระหว่างกัน	2,406	6.9%	2,421	7.5%	2,315	7.5%	(0.6)	3.9
ทรูมูฟ เอช	27,555		24,995		23,032		10.2	19.6
รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่	16,762		16,329		14,284		2.7	17.4
- บริการเสียง	5,332		5,295		5,197		0.7	2.6
- บริการที่ไม่ใช่เสียง	10,466		9,997		8,378		4.7	24.9
- บริการโทรศัพท์ข้ามแดนระหว่างประเทศ และอื่น ๆ	964		1,037		709		(7.0)	36.1
รายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (IC)	1,184		1,171		1,272		1.1	(6.9)
รายได้ค่าเช่าโครงข่าย	4,654		3,818		3,950		21.9	17.8
รายได้จากการขายสินค้า	4,955		3,677		3,527		34.7	40.5
รายการระหว่างกัน	(813)		(824)		(312)		(1.4)	160.7
ทรูมูฟ เอช หลังตัดรายการระหว่างกัน	26,742	76.5%	24,171	74.5%	22,720	73.9%	10.6	17.7
ทรูออนไลน์	7,173		7,180		7,240		(0.1)	(0.9)
รายได้จากการให้บริการ	7,035		7,035		7,106		(0.0)	(1.0)
- บริการเสียงพื้นฐาน	716		900		1,214		(20.5)	(41.0)
- บริการบรอดแบนด์ บริการอินเทอร์เน็ต และสื่อสารข้อมูลธุรกิจ	5,617		5,495		5,414		2.2	3.7
- รายได้อื่น ๆ	702		640		478		9.7	46.9
รายได้ค่าเช่าโครงข่าย (FOC)	110		110		110		0.0	0.0
รายได้จากการขายสินค้า	28		35		23		(19.2)	20.4
รายการระหว่างกัน	(1,379)		(1,315)		(1,524)		4.9	(9.5)
ทรูออนไลน์ หลังตัดรายการระหว่างกัน	5,794	16.6%	5,865	18.1%	5,717	18.6%	(1.2)	1.4
รายได้รวม	37,853		35,269		33,321		7.3	13.6
รวมรายการระหว่างกัน	(2,911)		(2,813)		(2,569)		3.5	13.3
รายได้รวม - สุทธิ	34,942	100.0%	32,457	100.0%	30,752	100.0%	7.7	13.6

งบดุลรวม และงบกระแสเงินสดรวม

	30 มิ.ย. 2560	31 ธ.ค. 2559	% เปลี่ยนแปลง
(หน่วย : ล้านบาท ยกเว้นในรายการที่มีการระบุเป็นอย่างอื่น)			
งบดุลรวม			
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	46,904	50,184	(6.5)
ลูกหนี้การค้า - สุทธิ	37,474	32,749	14.4
ลูกหนี้อื่น	4,045	4,061	(0.4)
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	39,332	35,684	10.2
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	127,755	122,678	4.1
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ - สุทธิ	157,050	143,688	9.3
ค่าความนิยม - สุทธิ	11,403	11,403	0.0
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ	134,407	139,746	(3.8)
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	5,052	5,376	(6.0)
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	28,214	26,069	8.2
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	336,126	326,282	3.0
รวมสินทรัพย์	463,881	448,960	3.3
เงินกู้ยืมระยะสั้น	50,430	37,572	34.2
เจ้าหนี้การค้า	61,070	64,422	(5.2)
เจ้าหนี้อื่น	35,987	34,093	5.6
ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปีของเงินกู้ยืมระยะยาว	21,647	20,654	4.8
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	4,771	4,104	16.3
รวมหนี้สินหมุนเวียน	173,905	160,844	8.1
เงินกู้ยืมระยะยาว	70,256	60,490	16.1
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	2,078	1,995	4.2
หนี้สินภายใต้สัญญาและใบอนุญาตให้ดำเนินการ	73,674	77,652	(5.1)
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	2,091	1,982	5.5
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	12,479	14,269	(12.5)
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	160,578	156,389	2.7
รวมหนี้สิน	334,483	317,233	5.4
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	129,398	131,728	(1.8)
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	463,881	448,960	3.3

	30 มิ.ย. 2560	30 มิ.ย. 2559 (ปรับปรุง)	% เปลี่ยนแปลง
งบกระแสเงินสดรวม			
กระแสเงินสดจากกิจกรรมการดำเนินงาน ก่อนดอกเบี้ยและภาษีเงินได้	(7,378)	4,252	NM
ดอกเบี้ยจ่ายและภาษีเงินได้จ่าย (สุทธิ)	(1,934)	(1,913)	1.1
กระแสเงินสดจากกิจกรรมการดำเนินงาน	(9,312)	2,339	NM
กระแสเงินสด (ใช้ไปใน) จากกิจกรรมการลงทุน	(15,347)	(27,360)	(43.9)
กระแสเงินสด (ใช้ไปใน) จากกิจกรรมการจัดหาเงิน	21,387	87,788	(75.6)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	(3,272)	62,767	NM
ยอดยกมาต้นงวด และผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยน	50,176	10,561	375.1
ยอดเงินคงเหลือสิ้นงวด	46,904	73,328	(36.0)

การวิเคราะห์ฐานะทางการเงิน

กลุ่มททุ สามารถชำระหนี้สินและปฏิบัติตามข้อผูกพันตามสัญญาทางการเงินต่างๆ โดยมีอัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ยค่อนข้างคงที่จากไตรมาส 2 ปี 2559 แต่ปรับตัวเพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้า เป็น 5.3 เท่า ในไตรมาส 2 ปี 2560 ตามการเติบโตอย่างแข็งแกร่งของ EBITDA ในขณะที่ อัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อ EBITDA และอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น เป็น 3.0 เท่า และ 0.7 เท่า ตามลำดับ และมีอัตราส่วนสภาพคล่องอยู่ที่ 0.7 เท่า

ในไตรมาส 2 ปี 2560 กลุ่มททุ มีอัตรากำไรขั้นต้นเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 24.7 เมื่อเทียบกับร้อยละ 23.2 ในไตรมาส 1 ปี 2560 และร้อยละ 24.5 ในไตรมาส 2 ปี 2559 ซึ่งเป็นผลจากการเติบโตของรายได้และการควบคุมค่าใช้จ่าย อย่างไรก็ตาม การขยายโครงข่ายและบริการอย่างต่อเนื่องของกลุ่ม รวมไปถึงการได้มาซึ่งใบอนุญาตใช้คลื่นความถี่ ส่งผลให้อัตรากำไรสุทธิ และอัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (ROE) เป็นจำนวนติดลบ ร้อยละ 3.6 และ 5.6 ตามลำดับ

อัตราส่วนทางการเงิน

		2Q60	1Q60	2Q59
				(ปรับปรุง)
อัตราส่วนสภาพคล่อง	เท่า	0.7	0.7	0.9
อัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ย	เท่า	5.3	5.0	5.3
อัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อ EBITDA	เท่า	3.0	3.0	2.1
อัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	เท่า	0.7	0.6	0.4
อัตรากำไรขั้นต้น	%	24.7	23.2	24.5
อัตรากำไรสุทธิ	%	-3.6	-3.5	-0.3
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น	%	-5.6	-4.7	3.3

สินทรัพย์

- กลุ่มททุ มี**สินทรัพย์รวม** เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.3 จาก ณ สิ้นปี 2559 เป็น 463.9 พันล้านบาท ส่วนใหญ่จากการเพิ่มขึ้นของ สินทรัพย์ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์
- **สินทรัพย์ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ (สุทธิ)** เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.3 จาก ณ สิ้นปี 2559 เป็น 157.0 พันล้านบาท จากการขยายโครงข่ายและการให้บริการอย่างต่อเนื่องของธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่และบรอดแบนด์ อินเทอร์เน็ต
- **สินทรัพย์ไม่มีตัวตน (สุทธิ)** ลดลงร้อยละ 3.8 จาก ณ สิ้นปี 2559 เป็น 134.4 พันล้านบาท จากการตัดจำหน่ายใบอนุญาตใช้งานคลื่นความถี่ในช่วงครึ่งปีแรก

▪ **เงินลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทร่วม และกิจการร่วมค้า (สุทธิ)** เพิ่มขึ้นเป็น 19.7 พันล้านบาท เมื่อเทียบกับ 18.2 พันล้านบาท ณ สิ้นปี 2559 จากการรับรู้มูลค่าเงินลงทุนใน DIF ที่เพิ่มขึ้น ภายหลังการประเมินมูลค่าสินทรัพย์ของกองทุนในไตรมาสแรก ปี 2560

▪ **ลูกหนี้การค้า (สุทธิ)** เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.4 จาก ณ สิ้นปี 2559 เป็น 37.5 พันล้านบาท ตามการขยายธุรกิจของกลุ่มอย่างต่อเนื่อง โดยมีระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจาก 94 วัน ในไตรมาสก่อนหน้า เป็น 96 วัน ในไตรมาส 2 ปี 2560

	ข้อมูลทางการเงินรวม		ข้อมูลทางการเงินเฉพาะบริษัท	
	30 มิถุนายน พ.ศ. 2560 ล้านบาท	31 ธันวาคม พ.ศ. 2559 ล้านบาท	30 มิถุนายน พ.ศ. 2560 ล้านบาท	31 ธันวาคม พ.ศ. 2559 ล้านบาท
ลูกหนี้ ทัศน.	740.54	685.29	740.54	685.29
ลูกหนี้การค้า	22,167.55	20,293.14	1,978.11	1,994.15
ลูกหนี้กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุข้อ 27)	8,302.95	7,873.13	5,988.62	6,176.90
ลูกหนี้การค้า	31,211.04	28,851.56	8,707.27	8,856.34
รายได้ค้างรับ	14,244.42	11,025.30	2,287.93	2,220.65
รวมลูกหนี้การค้า	45,455.46	39,876.86	10,995.20	11,076.99
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(7,981.56)	(7,127.71)	(3,173.44)	(3,113.67)
ลูกหนี้การค้า – สุทธิ	37,473.90	32,749.15	7,821.76	7,963.32

ลูกหนี้การค้า ณ วันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2560 และวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559 สามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

	ข้อมูลทางการเงินรวม		ข้อมูลทางการเงินเฉพาะบริษัท	
	30 มิถุนายน พ.ศ. 2560 ล้านบาท	31 ธันวาคม พ.ศ. 2559 ล้านบาท	30 มิถุนายน พ.ศ. 2560 ล้านบาท	31 ธันวาคม พ.ศ. 2559 ล้านบาท
ยอดที่ยังไม่ครบกำหนดชำระ	15,367.72	14,473.16	1,802.01	1,132.24
ค้างชำระน้อยกว่า 3 เดือน	5,866.70	5,524.89	639.54	1,205.03
ค้างชำระ 3 - 6 เดือน	1,196.89	871.59	838.62	269.97
ค้างชำระ 6 - 12 เดือน	2,910.14	3,137.17	1,626.81	4,147.20
ค้างชำระมากกว่า 12 เดือน	5,869.59	4,844.75	3,800.29	2,101.90
ลูกหนี้การค้า	31,211.04	28,851.56	8,707.27	8,856.34
รายได้ค้างรับ	14,244.42	11,025.30	2,287.93	2,220.65
รวมลูกหนี้การค้า	45,455.46	39,876.86	10,995.20	11,076.99
หักค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(7,981.56)	(7,127.71)	(3,173.44)	(3,113.67)
ลูกหนี้การค้า – สุทธิ	37,473.90	32,749.15	7,821.76	7,963.32

ลูกหนี้การค้ารับรู้เริ่มแรกด้วยมูลค่าตามใบแจ้งหนี้ และจะวัดมูลค่าต่อมาด้วยจำนวนเงินที่เหลืออยู่หักด้วยค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญซึ่งประมาณจากการสอบทานยอดคงเหลือ ณ วันสิ้นงวด ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญหมายถึงผลต่างระหว่างราคาตามบัญชีของลูกหนี้การค้าเปรียบเทียบกับมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับจากลูกหนี้การค้า หนี้สูญที่เกิดขึ้นจะรับรู้ไว้ในกำไรหรือขาดทุนโดยถือเป็นส่วนหนึ่งของค่าใช้จ่ายในการบริหาร

ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเป็นประมาณการที่พิจารณาจากหลายวิธีผสมกัน เช่น ตามอัตราร้อยละของรายได้ การวิเคราะห์อายุหนี้ ประสบการณ์การเก็บหนี้ โดยพิจารณาสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจปัจจุบันร่วมด้วย ทั้งนี้ ความชำนาญและประสบการณ์ในการเก็บหนี้ของกลุ่มร่วมกับวิธีประมาณการอย่างเหมาะสมตามที่กล่าวข้างต้นทำให้ผู้บริหารมีความเชื่อมั่นว่าค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญที่ตั้งไว้ (จำนวน 7,982 ล้านบาท) มีความเพียงพอ

กลุ่มบริษัทไม่มีการระงับตัวของความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้การค้า เนื่องจากลูกค้านของกลุ่มบริษัทมีจำนวนมาก ซึ่งได้แก่ ผู้ใช้บริการโทรศัพท์ ทั้งภาคธุรกิจและผู้ใช้รายย่อยทั่วไป ผู้บริหารเชื่อว่าค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญที่ได้นั้นทึกไว้เพียงพอแล้ว และจะไม่มีความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อมากกว่าจำนวนหนี้สงสัยจะสูญที่ได้นั้นทึกแล้ว โดยคำนึงจากลักษณะของลูกหนี้การค้าของกลุ่มบริษัท และจากประสบการณ์การเรียกเก็บหนี้ของกลุ่ม

หนี้สิน

- **หนี้สินรวม** เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.4 จาก ณ สิ้นปี 2559 เป็น 334.5 พันล้านบาท ส่วนใหญ่จากการเพิ่มขึ้นของ **หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยจ่าย** (ประกอบด้วยเงินกู้ยืมระยะสั้นและเงินกู้ยืมระยะยาว ไม่รวมหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน) เป็นจำนวน 134.4 พันล้านบาท เพื่อสนับสนุนการขยายธุรกิจ รวมถึงการใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนของกลุ่ม
- **เจ้าหนี้การค้า** ลดลงเมื่อเทียบกับ ณ สิ้นปี 2559 เป็น 61.1 พันล้านบาท จากการชำระเงินให้แก่กลุ่มผู้จัดจำหน่ายอุปกรณ์ (vendor) และการชำระเงินภายใต้สัญญาดำเนินการให้บริการโทรคมนาคมภายใต้เทคโนโลยี HSPA

ส่วนของผู้ถือหุ้น

- **ส่วนของผู้ถือหุ้น** ลดลงเป็น 129.4 พันล้านบาท จากผลขาดทุนในงวด

สภาพคล่องและแหล่งเงินทุน

- แหล่งเงินทุนหลักของกลุ่มทรู ในครึ่งปีแรก ปี 2560 มาจาก**กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน** จำนวน 21.4 พันล้านบาท ลดลงจากฐานที่สูงในช่วงเวลาเดียวกันปีก่อนหน้า ซึ่งมีการเพิ่มทุนในเดือนมิถุนายน ปี 2559
- **กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน (สุทธิ)** เป็นจำนวนลบ 9.3 พันล้านบาท ในครึ่งปีแรก ปี 2560 จากการใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียน การชำระเงินสดภายใต้สัญญาดำเนินการให้บริการโทรคมนาคมภายใต้เทคโนโลยี HSPA และการชำระดอกเบี้ยจ่าย ทั้งนี้ หากไม่รวมเงินสดจ่าย (สุทธิ) สำหรับดอกเบี้ยและภาษีเงินได้ กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานในไตรมาส 2 ปี 2560 เป็นจำนวนบวก 0.7 พันล้านบาท
- **กระแสเงินสดใช้ไปในกิจกรรมลงทุน** ในครึ่งปีแรก ปี 2560 เป็น 15.3 พันล้านบาท ลดลงเมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันปีก่อนหน้า ซึ่งมีการชำระค่าใบอนุญาตใช้คลื่นความถี่ 900 MHz

การปรับงบการเงินย้อนหลัง

เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2558 TUC ซึ่งเป็นบริษัทย่อยได้รับอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ 1800MHz จาก กสทช. เพื่อให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่เป็นระยะเวลา 18 ปี ในระหว่างปี พ.ศ. 2559 กลุ่มกิจการสามารถระบุต้นทุนทางตรงเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับการได้มาซึ่งใบอนุญาต ซึ่งควรถือเป็นต้นทุนเริ่มแรกของใบอนุญาต

รายการปรับปรุงต่อกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับงวดสามเดือนและงวดหกเดือนสิ้นสุดวันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2559 มีดังต่อไปนี้

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

	ข้อมูลทางการเงินรวม		
	ตามที่รายงาน		ตามที่
	ไว้เดิม	รายการปรับปรุง	ปรับปรุงใหม่
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
สำหรับงวดสามเดือนสิ้นสุด			
วันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2559			
ต้นทุนการให้บริการ	19,451.84	10.27	19,462.11
ต้นทุนทางการเงิน	1,632.55	(298.53)	1,334.02
สำหรับงวดหกเดือนสิ้นสุด			
วันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2559			
ต้นทุนการให้บริการ	37,285.15	23.71	37,308.86
ต้นทุนทางการเงิน	3,111.00	(505.45)	2,605.55

สัญญาและภาวะผูกพัน

สัญญา คดีฟ้องร้องและข้อพิพาทยื่นต่ออนุญาตอุตสาหกรรมและหนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้น

สัญญา

3G HSPA

เมื่อวันที่ 27 มกราคม พ.ศ. 2554 BFKT บริษัทย่อยของกลุ่มกิจการได้ทำสัญญา กับ กสทช. ในการเช่าเครื่องและอุปกรณ์วิทยุคมนาคมระบบ HSPA โดยมีอายุสัญญา 14.5 ปี ภายใต้สัญญาเช่าอุปกรณ์ระบบ HSPA BFKT มีภาระต้องจัดหา ติดตั้ง บริหารจัดการและบำรุงรักษาอุปกรณ์ตามที่จำเป็นต่อการให้บริการภายใต้เทคโนโลยี HSPA โดยให้เป็นไปตามความจุที่ได้ระบุไว้ในสัญญา

และสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมที่มีผลบังคับใช้วันที่ 3 ธันวาคม พ.ศ. 2556 เป็นระยะเวลา 14.5 ปี และเพื่อเป็นการตอบแทน BFKT มีสิทธิได้รับรายได้จากการให้บริการดังกล่าวตามที่ได้ระบุไว้ในสัญญา

เมื่อวันที่ 27 มกราคม พ.ศ. 2554 RMV บริษัทย่อยของกลุ่มกิจการได้ทำสัญญากับ กสท. (“สัญญา”) ภายใต้เงื่อนไขในสัญญา RMV ต้องให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายใต้เทคโนโลยี HSPA ซึ่งได้รับขายส่งมาจาก กสท. เป็นระยะเวลา 14.5 ปี เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2558 RMV ได้รับการต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการให้บริการขายส่งบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่และบริการอินเทอร์เน็ตแบบที่หนึ่งจาก กทช. RMV มีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2544 และเงื่อนไขตามที่ระบุไว้ในใบอนุญาตและต้องมีค่าใช้จ่ายต่างๆที่ต้องจ่ายให้ กสท. ตามสัญญา ใบอนุญาตมีกำหนดสิ้นสุดวันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2563

ต่อมาได้มีความเห็นที่ต่างกันระหว่างกลุ่มกิจการและ กสท. ในหลายประเด็นที่เกี่ยวกับการตีความสัญญาและในรายละเอียดของการคำนวณรายได้และค่าใช้จ่ายต่างๆที่เกี่ยวข้อง

จนถึงวันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2560 กลุ่มกิจการและ กสท. ได้ตกลงในการรับและจ่ายชำระหนี้บางส่วนสำหรับรายได้ค่าเช่าและค่าบริการของ BFKT และต้นทุนการดำเนินงานของ RMV สำหรับรายการที่เกิดระหว่างเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2554 ถึงเดือนเมษายน พ.ศ. 2560

ขณะนี้ทุกฝ่ายอยู่ระหว่างการเจรจารายละเอียดของยอดคงค้างที่เหลือทั้งหมด ฝ่ายบริหารมีความเห็นว่ากลุ่มกิจการได้บันทึกรายได้และค่าใช้จ่ายอย่างเหมาะสมตามสัญญาแล้วและผลของการเจรจาจะไม่มีผลกระทบอย่างมีสาระสำคัญต่อการดำเนินงานของกลุ่มกิจการ

คดีฟ้องร้องและข้อพิพาท

ในระหว่างงวดสิ้นสุดวันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2560 คดีฟ้องร้องและข้อพิพาทตามที่อธิบายไว้ในหมายเหตุข้อ 39 ในงบการเงินประจำปี พ.ศ. 2559 ยังไม่มีความคืบหน้านอกเหนือจากเหตุการณ์ดังต่อไปนี้

คดีฟ้องร้องและข้อพิพาทของบริษัท

ข้อพิพาทเกี่ยวกับการตีรูปสัญลักษณ์ของกิจการบนตู้โทรศัพท์สาธารณะ: เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2560 ศาลปกครองสูงสุดได้พิพากษายืนตามคำตัดสินของศาลปกครองกลางและคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ โดยบริษัทได้รับรู้ค่าชดเชยจำนวน 192.69 ล้านบาท เป็นค่าใช้จ่ายอื่น ในข้อมูลทางการเงินเฉพาะกิจการสำหรับงวดสิ้นสุดวันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2560

ข้อพิพาทเกี่ยวกับเรื่องค่าโทรศัพท์ทางไกลในประเทศ TA 1234: เมื่อวันที่ 6 มกราคม พ.ศ. 2560 บริษัทได้ยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการต่อศาลปกครองกลาง ขณะนี้คดีอยู่ภายใต้การพิจารณาของศาลปกครองกลาง

ข้อพิพาทเกี่ยวกับส่วนแบ่งรายได้ในส่วนค่าโทรศัพท์ทางไกลต่างประเทศ: เมื่อวันที่ 18 มกราคม พ.ศ. 2560 บริษัทได้ยื่นคำร้องขอแก้ไขทุนทรัพย์ฟ้องร้องจาก 8,810.25 ล้านบาทเป็น 8,699.00 ล้านบาท ขณะนี้คดีอยู่ภายใต้กระบวนการทางอนุญาโตตุลาการ

ข้อพิพาทกรณีการใช้ตู้โทรศัพท์สาธารณะ: เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม พ.ศ. 2560 ทศท. ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการ เรียกค่าเสียหายจากบริษัทจำนวน 1,052.65 ล้านบาท กรณีที่บริษัททำการโฆษณาบนตู้โทรศัพท์สาธารณะและอนุญาตให้บริษัทย่อย ให้บริการเติมเงินผ่านตู้โทรศัพท์สาธารณะ ขณะนี้ข้อพิพาทอยู่ระหว่างกระบวนการทางอนุญาโตตุลาการ

คดีฟ้องร้องและข้อพิพาทของบริษัทย่อย

ข้อพิพาทกรณี กสท. เรียกค่าเสียหายให้บริษัทย่อยชำระค่าธรรมเนียมเลขหมายโทรคมนาคมจำนวน 113.58 ล้านบาท เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2560 ศาลปกครองกลางได้พิพากษาให้ยกคำร้องของ กสท.

ข้อพิพาทเกี่ยวกับค่าตอบแทนการใช้บริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศระหว่าง กสท. และบริษัทย่อย จำนวน 22,972.07 ล้านบาท เมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม พ.ศ. 2560 กสท. ได้ยื่นฟ้องเรียกค่าเสียหายเพิ่มเติมอีกจำนวน 376.86 ล้านบาท รวมจำนวนค่าเสียหายที่เรียก 23,348.93 ล้านบาท คดีกำลังอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

ผลที่สุดของคดีความดังกล่าวข้างต้นไม่สามารถคาดการณ์ได้ในขณะนี้ ดังนั้นกลุ่มบริษัทจึงไม่ได้ตั้งสำรองสำหรับผลเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นจากผลของคดีดังกล่าวไว้ในข้อมูลทางการเงินระหว่างกาลนี้

ค่าแอสเสทชาร์จของบริษัทย่อย

ตามที่อธิบายไว้ในหมายเหตุ 40.2 ในงบการเงินประจำปี พ.ศ. 2559 บริษัทย่อยแห่งหนึ่งหยุดชำระค่าแอสเสทชาร์จให้แก่ ทศท. และ กสท. ภายใต้สัญญาเชื่อมต่อโครงข่าย ("สัญญา AC") เนื่องจากเห็นว่าอัตราและการเรียกเก็บค่าแอสเสทชาร์จภายใต้สัญญา AC ขัดแย้งกับกฎหมายหลายประการ ในปี พ.ศ. 2554 ทศท. ได้ฟ้องร้อง กสท. และบริษัทย่อยดังกล่าวเพื่อเรียกค่าแอสเสทชาร์จจำนวน 41,540.27 ล้านบาท เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2557 ทศท. ได้ยื่นคำร้องขอเพิ่มเติมจำนวนเงินที่เรียกเป็น 59,628.00 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยตั้งแต่วันฟ้องไปจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น ขณะนี้คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

ถ้าบริษัทย่อยต้องชำระค่าแอสเสทชาร์จ บริษัทย่อยอาจจะต้องบันทึกค่าใช้จ่ายค้างจ่ายเพิ่มเติมสำหรับค่าแอสเสทชาร์จตั้งแต่วันที่ 18 พฤศจิกายน พ.ศ. 2549 ถึงวันที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2556 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

	ค่าแอสเสทชาร์จ ค้างจ่าย ล้านบาท	ผลกระทบสุทธิต่อ งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม ซึ่งสุทธิจากเงินส่วนแบ่ง รายได้ที่จ่ายให้แก่ กสท. ล้านบาท
สำหรับระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 18 พฤศจิกายน พ.ศ. 2549 ถึงวันที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2556	32,344.56	23,762.55

ผู้บริหารและที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทย่อยมีความเห็นว่าบริษัทย่อยไม่ต้องชำระค่าแอสเสทชาร์จดังกล่าว

ผลที่สุดของคดีความดังกล่าวข้างต้นไม่สามารถคาดการณ์ได้ในขณะนี้ ดังนั้นกลุ่มกิจการจึงไม่ได้บันทึกรายได้และไม่ได้ตั้งสำรองสำหรับผลเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นจากผลของคดีดังกล่าวไว้ในข้อมูลทางการเงิน